

Iz civilnopravne prakse.

a) 1. Po smrti enega zakoncev gre preživečemu od skupno za oba izgovorjenega potrebnega živeža le toliko, kolikor ga potrebuje za svojo osebo, dočim pa mu gredo druge dajatve nedeljeno. — 2. Dejanstva, ki se sicer nahajajo v spisih ali listinah, priklopljenih pravnim spisom, katerih pa stranka v pravdi ni izrecno uveljavljala, ne prihajajo v poštev pri rešitvi pravde. — 3. Prizivno sodišče sme za presojo pravnega vprašanja razveljaviti sodbo prvega sodnika, čeprav se prizivni predlog ne glasi na razveljavljenje.

V izročilni pogodbi z dne 21. septembra 1897 je današnji tožnik kakor izročevalec izgovoril sebi in svoji ženi 1. pravico dosmrtnega stanovanja, 2. vžitek ene tepke (drevesa), 3. deset jablan, 4. rabo gospodarskega orodja, 5. prostor v hlevu za tri govedi, 6. rabo prostora nad hlevom, 7. potrebna drva za kurjavo, 8. vsak dan pol litra svežega mleka in 9. vsakdanji potrebni živež. Ako izročevalec ne bi mogel ali hotel skupaj živeti s prevzemnikom, današnjim tožencem, je bilo določeno, da bo prevzemnik moral plačevati tisti nadomestek v denarjih, ki ga bodeta določila dva zvedenca.

Že leta 1899 je izročevalec zapustil hišo in na sporazumen predlog s prevzemnikom sta zvedenca cenila navedeni prevžitek po posameznih dajatvah ter je znašala skupna vrednost vsega prevžitka 142 gl. 85 kr. Koncem dotičnega sodnega zapisnika se nahaja izrek zvedencev »in torej znaša namestek za enega t. j. za izročevalca ali njegovo ženo letno 71 gl. 42¹/₂ kr.

Leta 1904 je umrla žena izročevalca.

Sedaj zahteva izročevalec s tožbo od prevzemnika zastali živež za čas od 1. aprila 1908 do 1. oktobra 1908 (pol leta) v znesku 142 K 85 h, t. j. nadomestek za ves živež ženi.

Toženec je ugovarjal, da je pač pripravljen plačati ves nadomestek za nedeljive reči t. j. zgoraj pod 1. do vštet. 6. omejnene, za reči pod 6. do 9. pa, ki so deljive, samo polovico. Na podstavi prej navedene cenitve zvedencev znaša ta nadomestek 75 K 65 h.

Sodnik je v teku pravde priklopil pravnim spisom tudi sodni spis Nc I 446/99 o izvedeniški cenitvi prevžitka.

Prvi sodnik je tožbenemu zahtevku do cela ugodil, bistveno iz

razlogov,

da po smrti enega zakoncev gre ves za oba izgovorjeni prevžitek, bodisi da so dotične stvari deljive ali ne, preživečemu zakoncu. Razmotrival pa je v razlogih tudi zgoraj navedeno opazko izvedencev, nahajajočo se v cenilnem zapisniku, nastopno: Pristavek v zapisniku Nc I 446/99, da znaša torej nadomestek za enega, t. j. za tožnika ali njegovo ženo letno 71 gl. 42 $\frac{1}{2}$ kr. nima prav nobenega pomena. Uvaževati je v tem oziru, da je vprašanje, dobi li en zakonski po smrti drugega le polovico živeža, pravno vprašanje in da cenilca nista upravičena rešiti to vprašanje. Tudi sodnik ni mogel rešiti tega vprašanja v nespornem postopanju in se bi moglo to zgoditi pač le vsled kake poravnave strank. To se v le-tej stvari ni zgodilo. Stranki sta predlagali le cenitev in je merodavna torej samo cenitev. Pravno vprašanje pa, koliko mora toženec plačati tožniku po smrti tožnikove žene, more rešiti le sodnik v spornem postopanju

V prizivu je toženec povdarjal, da je dolžan dajati tožniku po smrti njegove žene samo polovico prevžitka, odnosno nadomestka, ker sta zvedenca glasom spisa Nc I 446/99 brez prigovora strank in pravnokrepno določila, da znaša nadomestek samo za enega le 71 K 42 $\frac{1}{2}$ h, da pa je prostovoljno pripravljen plačati celo višji znesek 75 K 65 h za pol leta. Prizivni predlog se glasi, da naj se izpodbijano sodbo v tem zmislu spremeni.

Prizivno sodišče je sodbo prvega sodnika potrdilo iz nastopnih razlogov:

Prvi sodnik je glede pravne narave predmetnega prevžitka na stališču, da so vse po tožniku sebi in svoji ženi izgovorjene, deljive in nedeljive pravice med sabo v nerazdružljivi zvezi, ker jim je namen ta, da se moreta preživljati oba zakonska W. in ker iz tega, da so dotične pravice izgovorjene obema, nikakor ne izhaja, da se mora eden po smrti drugega zadovoljiti s polovico, ampak nasprotno, da ima preostali pravico do celega

prevžitka, ker polovica nikakor ne zadošča za preživljanje enega samega.

To pravno pōjmovanje nikakor ne nasprotuje zakonu, in pridružuje se mu tudi prizivno sodišče, kajti če bi se prevžitek smatralo deljivim, potem se bo često dogajalo, da prevžitni upravičenec po smrti svojega zakonskega druga ne bo imel ob čem živeti; to pa nasprotuje pojmu prevžitka.

Prvi sodnik pa se tudi spušča v razlaganje pristavka v zapisniku z dne 19. aprila 1899 št. Nc I 446/99-2: »torej znaša nadomestek za enega, t. j. za Andreja W. ali njegovo ženo, letno 142 K 85 h« in prihaja do zaključka, da ta pristavek nima nobenega pomena, ker je zgolj pravno naziranje zvedencev. Temu nasproti pa izvaja v prizivu, da je s tem po zmislu izročilne pogodbe nadomestek za tožnika sporazumno z obema strankama in pravnokreпно ustanovljen in da sme zato zahtevati tožnik le polovico nadomestka, določenega za oba zakonska skupaj, t. j. znesek 142 K 85 h na leto.

Gre tukaj za vprašanje, če je s tem izrekom zvedencev pogodbeno ustanovljena visokost prevžitka za tožnika v znesku letnih 142 K 85 h. Toda to vprašanje v tej pravdi niti ne prihaja v poštev. Da bi prihajalo v poštev, moral bi toženec v pravdi uveljaviti za ugovor proti tožbenemu zahtevku dejstvo, da je nadomestek sporazumno s strankama pravnomočno določen z zneskom 142 K 85 h in staviti vstrezen predlog, da se ga obsodi samo po tem merilu v plačilo za iztoževano dobo.

Toda takega ugovora on ni uveljavil, ampak je za svojo obvezanost vzel čisto drugo podlago in na podstavi nje prišel tudi do drugačnega večjega zneska. On je posamezne dajatve presodil po njih deljivosti ali nedeljivosti in glede poslednjih priznal, da sme tožnik zahtevati cel nadomestek, glede prvih pa izvajal, da sme zahtevati samo polovico za oba zakonska vкупno določenega nadomestka, ter je temu prikladno predlagal, da se ga obsodi v plačilo zneska 75 K 65 h.

Ta dejanski položaj jasno izhaja iz razpravnega zapisnika z dne 13. julija 1908 in skladno z njim tudi iz dejanskega stanu sodbe.

Zgolj to, da je prvi sodnik priklopil pravnim spisom spis Nc I 446/9 — če ga je prečital, iz zapisnika ni posneti — nikakor

ni dokaz, da se je uveljavil navedeni ugovor. Spis je, kakor vsaka listina, vedno samo dokazno sredstvo za dejanske navedbe strank. Toženec bi se torej moral bil sklicevati na ugotovitev zvedencev in za dokaz o tem navajati spis Nc I 846/99. Iz samega priklopljenja tega spisa k pravnim spisom pa je tem manj moči sklepati, da je toženec podal navedeni ugovor, ker so dejanske navedbe, katere je toženec glasom razpravnega zapisnika v resnici uveljavil, celo protivne vsebini onega spisa glede izreka zvedencev o visokosti letnega nadomestka za enega ali drugega zakoncev.

Iz tega izhaja, da razmotrivanje v razlogih sodbe prvega sodnika o tem, kakšen pomen ima navedeni pristavek zvedencev, nima nikake dejanske podlage in da zato tudi ne prihajajo v poštev nasprotna izvajanja toženca v prizivu.

Vrhovno sodišče je z odločbo 17. novembra 1908 opr. št. Rv VI 413/8-2 sodbo prizivnega sodišča, kolikor se je z njo priznal tožniku višji znesek nego 75 K 65 h, razveljavilo in vrnilo stvar prizivni stopinji v ponovno razpravo in razsojo iz nastopnih razlogov:

Pri presoji le-tega slučaja je treba pač predvsem vpoštovati, da sta se sicer obe stranki sporazumno sklicevali na izročilno pogodbo z dne 21. septembra 1897 kakor tudi na cenilni zapisnik z dne 27. aprila 1899 Nc I 446/99-2, da pa ni toženec pred prvim sodnikom opiral svojega zagovora na pravno stališče, ki izhaja iz zadnjega zapisnika, marveč na pogodbo z dne 21. septembra 1907 in na položaj, ki izhaja zanj iz pogodbe po smrti njegove soproge.

Pravilno je, da se vsaka prevžitna pogodba splošno smatra za eno celoto in da se pri takem, za zakonski par izgovorjenem realnem bremenu isto vsled smrti enega zakonskega ne zniža bodisi samo po sebi, bodisi glede posameznih delov na polovico. Vsekakor pa zahteva bistvo in namen prevžitka, da se oni del, ki je izrecno ali razločno samo za osebne potrebščine namenjen, ne razširi čez meje, ki bi prekoračile ta namen. Kakor je potreba, da se v vsakem posameznem slučaju, če ni posebnih zakonovih določb glede vžitka, upošteva okolnosti, ki izhajajo iz dotične pogodbe, je vsekakor pritegniti po §-u 7 o. d. z. na

eni strani določbe glede služnosti, na drugi strani določbe glede prevžitne pogodbe po §-ih 1284 in nasled., tako si je treba tudi v le-tem slučaju prevžitno razmerje razložiti iz pogodbe z dne 3. oktobra 1907.

Toženec sam priznava, da gre potem nekaj za deljive, nekaj za nedeljive dajatve skupnega prevžitka, in da je dolžan izpolnjevati nedeljve dajatve v vrednosti, ki je navedena v cenilnem zapisniku z dne 19. maja 1899. Njegov predlog, da naj se sodba premeni, upošteva tudi to ponudbo.

Tudi dajatev pol litra mleka na dan je dajatev, ki je v pogodbi absolutno določena in ki se ne ravna po vsakokratni faktični potrebi prevžitkarja ali prevžitkarjev. Kar se tiče te dajatve ni torej nastopila glede njenega obsega nobena prememba, če je eden izmed upravičencev odpadel.

Drugače je pa s posestnikovo obveznostjo, dajati prevžitkarjema vsak dan potrebni živež. Ta dajatev se izrecno ravna po potrebi upravičencev in je ni moči, ne da bi posestnika bolj obremenila, kakor se je bil pogodil, zvišati čez to potrebo. Ker sedaj ne pride več vsakdanji živež obeh zakonskih Andreja in Jere W. v poštev, ampak samo živež Andreja W., pač ne more biti merodavna skupna cenitev iz leta 1899 sedaj ob premenjenih dejanskih razmerah. Ravnotako malo pa je moči tu vpoštevati končni odstavek v tozadevnem zapisniku, po katerem odpade na vsakega zakonca samo polovica skupne odškodninske zahteve, ker ni, kakor rečeno, toženec niti pred prvim sodnikom iz tega pravic izvajal in ker ni, kar se tiče vsebine onega zapisnika, razvidno, da bi stranki tega dela pogodbe, ki prekorači po odstavku c) prevžitne pogodbe cenilcema dano nalogo, ne bili priznali za obveznega. Toženec mora torej po istem mestu pogodbe dajati toliko denarja, kolikor ustreza porabi za sedaj potrebni prevžitek tožnikov.

Če bi bilo prizivno sodišče vstopilo na to pravilno pravno stališče, bi bilo prišlo do spoznanja, da manjkajo za to potrebni dokazi in bi bilo na ta način prišlo do tega, da bi popolnilo pravdno stvarino in odnosno, čeprav zahteva prizivni predlog, da se premeni sodba prvega sodnika, stvar zavrnilo na okrajno sodišče.

Pri takem dejanskem položaju tudi revizijski inštanci, katera smatra vsled ravnokar navedenega revizijske razloge po

št. 2 in 4, § 503 c. pr. r. za utemeljene, ne more biti zabranjeno, da razveljavi izpodbijano sodbo in jo vrne drugi inštanci, pri tem pa je izločiti znesek, katerega toženec priznava.

b) Eventualni zahtevek na plačilo tožbenega interesa, ustanovljajočega pristojnost zbornega sodišča, je dopusten tudi še po ugovoru nasprotnika, da je sodišče stvarno nepristojno. Izrek zbornega sodišča, da se smatra stvarno nepristojnim, ne more obsebi prekiniti rokú, danega za odgovor na tožbo.

Anton F. je vložil zoper Lizo F. pri c. kr. okrožnem sodišču v M. tožbo na dovolitev vknjižbe lastninske pravice pri vl. št. 127 k. o. l. V tožbi je bilo navedeno, da znaša vrednost zemljišča 1400 K, zahtevek pa se je glasil: Toženka Liza F. je dolžna dovoliti v 14 dneh pod eksekucijo vknjižbo lastninske pravice v korist tožniku na zemljišče vl. št. 127 k. o. l. na podlagi sodbe, ki poteče, pa plačati mu pravdne stroške.

Pri prvem naroku 6. majnika 1908 je zastopnik toženke ugovarjal nepristojnosti tega sodišča, češ da obstoji vl. št. 127 k. o. l. iz treh parcel, ki so le 300—400 K vredne, in je predlagal upotitev pozvedeb v zmislu §-a 60 j. n. Nato je zastopnik tožnika dopolnil tožbeni zahtevek z eventualnim predlogom:

Ako bi toženka ne mogla prepodati lastninske pravice na vl. št. 127 k. o. l., naj se obsodi v plačilo 1400 K s 5 % obrestmi od dneva dostavljene tožbe.

Okrožno sodišče je izdalo na to sklep, da se smatra na podlagi pozvedeb, upotenih po zmislu §-a 60 jur. n. za nepristojno; tožba se z vsemi spisi vred odstopi pristojnemu sodišču, namreč okrajnemu sodišču v M.; do pravomočnosti tega sklepa pa ostane dne 6. maja podeljeni 4tedenski rok za odgovor na tožbo prekinjen ter se bo izvršil odstop spisov po pravomočnosti tega sklepa.

Razlogi.

Vsled ugovora toženke radi baje previsoke cenitve pravdne predmeta na 1400 K od strani tožnika upotil je predsednik v zmislu §-a 60 j. n. pozvedbe. Glasom teh znaša zemljiški davek prepirnega zemljišča letnih 9 K 73 h, kar daje v 70krat-

nem prevdarku znesek 681 K 10 h kakor davčno cenilno vrednost tega zemljišča. Ker se je le-to tudi v darilni pogodbi od 9. aprila 1908 le na 400 K cenilo, je pač čisto jasno, da je v tožbi navedena cenitev na 1400 K previsoka, in je prava vrednost pravnega predmeta taka, da za razsojo te pravde ni to okrožno sodišče, ampak c. kr. okrajno sodišče M. pristojno. Tega ne more nič spremeniti, če je tožnik — očitvidno le iz razlogov pristojnosti — šele pri 1. naroku po zgoraj navedenem ugovoru toženke prvotnemu zahtevku pridodal še eventualen zahtevak, da naj se toženka, ako bi ne mogla lastnine prepirnega zemljišča izročiti, obsodi v plačilo zneska 1400 K s prp., kajti po §-u 104 j. r. je celo nedopustno, da bi se pravdni stranki sporazumno podali pristojnosti sodnega dvora v zadevi, ki spada pred okrajno sodišče.

Na tožnikov rekurz zoper ta sklep je c. kr. višje deželno sodišče v G. izdalo dne 5. junija 1908 sklep: Rekurzu se ugaja, izpodbijani sklep razveljavlja in sodišču prve inštanice nalaga, da posluje nadalje v stvari, kakor stvarno pristojno sodišče; stroške rekurza je imeti za pravdne stroške. V razlogih je višje deželno sodišče izvajalo, da se tudi izrek prvega sodišča, naj ostane do pravomočnosti sklepa rok za odgovor tožbe prekinjen, ne da vzdržati.

Ta sklep rekurznega sodišča je potrdilo tudi vrhovno sodišče z odločbo od 14. julija 1908 R VI. 225/8 in sicer iz naslednjih razlogov:

V kolikor se izpodbija izrek rekurznega sodišča glede odločitve, ki zadeva vprašanje o nepristojnosti, je revizijski rekurz že radi tega neutemeljen, ker je tožnik pri prvem naroku predlagal, da naj se toženka, ako ne bi mogla lastninske pravice na zemljišče prepodati, obsodi v plačilo 1400 K, torej eventualno zahteval interes v višini, ki ustanavlja pristojnost pozvanega sodišča. Po §-u 235 odst. 4 c. pr. r. ni prememba tožbe, ako se zahteva namesto prvotno zahtevanega predmeta interes; torej se pa tudi tedaj ne more smatrati za premembo tožbe, ako se interes zahteva le eventualno.

Ako pa ni spremembe tožbe, onda je vprašanje, ali je bila toženka s tem zadovoljna, mari se je temu protivila, brez pomena, ker je dovoljenje nasprotnika pred sodno odločbo po §-u 235 c. pr. r. potrebno le pri premembi tožbe.

Pa tudi kolikor se je razveljavil izrek prvega sodišča, da ostane rok za odgovor na tožbo do pravomočnosti sklepa glede izreka nepristojnosti prekinjen, je odločbi rekurznega sodišča pritrčiti, ker sodnik glede na to, da ni kake tozadevne zakonove določbe, ni mogel že naprej odrediti, da se tek roku prekine. Z izrekom rekurznega sodišča pa se odločitvi o tem, kak vpliv naj ima izrek o nepristojnosti na tek rokú, in pa o tem, ali je med časom vloženi odgovor na tožbo smatrati pravočasnim, nikakor ni prejudiciralo.

Dr. M. D.

c) Dopustno je izvršilo z vknjižbo prisilno osnovane zastavne pravice na vknjiženo pravico do užitka (ususfructus).

G. kr. vrhovno sodišče je s sklepom od 16. junija 1908 opr. št. R. VIII 66/8 v izvršilni stvari drja. P. A. G., odvetnika v Kopru, zahtevajočega upnika proti zavezancu K. B. radi plačila 4742 K 25 h ugodilo revizijskemu rekurzu zaht. upnika proti sklepu viš. dež. sodišča v Trstu od 23. septembra 1908 opr. št. 70/8/1 in obnovilo sklep trgóvskega in pomorskega sodišča v Trstu od 19. marca 1908 opr. št. Cw. 170/2/7, ki se je ž njim dovolila izvršba z vknjižbo prisilno osnovane zastavne pravice na vknjiženi užitek zavezanca.

Razlogi.

§ 485 o. d. z. ima splošno pravilo, da služnosti ni moči samolastno prenašati na druge osebe. To pravilo pa ni brez izjeme. Za služnost užitka je to izjemo jasno posneti iz določbe §-a 150 o. d. z., da namreč upniki lahko zasežejo dohodke iz užitka razen ako je premoženje, ki je obteženo z užitkom, lastnina otroka uživalčevega. Trdilo se je vobče tudi, da pravice do užitka ni moči prenesti, pač pa izvrševanje užitka. To pa je le igra z besedami. Kajti, ako tist, ki ima do smrtno pravico do užitka, izvrševanje te pravice za vso dobo,

to je do svoje smrti komu proda ali kako drugače odtuji, mu od pravice ne ostane nič drugega kakor prazna beseda. Vsebina pravice, namreč oblast uživati tujo stvar »salva substantia« brez kake utesnitve, je prešla na pridobitelja in sicer za ves čas do smrti upravičenega užitca, torej za vso dobo obstoja pravice. Ves ta čas ima kupec vse pravice do užitka, upravičeni uživalec pa nikakršnih več. Po svojem bistvu, in le za to gre, se torej — v nasprotju z drugimi služnostnimi pravicami — užitek sme prenesti na drugo osebo. Tega mnenja so bili tudi uredniki obč. drž. zakonika, ki so soglasno sklenili, naj se določila Martinijevega pranačrta (II § 298): »da uživalec sicer sme prodati spravljene pridelke, ne pa pravice do užitka« — opusti z ozirom na opombo Zeillerjevo: »da more uživalec pač tudi pravico spravljanja pridelkov prepustiti komu drugemu, le da ta pravica z njegovo smrtjo ugasne.« (Ofner I. str. 313.)

Pravni učinki prenosa izvrševanja pravice do užitka se v ničemer ne razlikujejo od pravnega učinka prenosa služnostne pravice same. — Kdor se torej na tak način tавтоlogično izraža, ta ima v mislih obsebi umevni stavek, da je za prenehanje užitvalne pravice kljub nje prodaji merodajna le življenjska doba stvarno upravičenega užitca. Kdor pride do tega spoznanja, temu ni težak odgovor na pravno vprašanje našega slučaja: »Quod emtionem venditionemque recipit, etiam pignorationem recipere potest (§ 448 o. d. z.) Ako pa je torej dopustno, da se sme užitvalno pravico zastaviti, mora biti dopustna tudi prisilna (izvršilna) osnova zastavne pravice na pravico do užitka.

Pa tudi, če bi se reklo, da je prodaja užitvalne pravice, torej v zmislu §-a 332 izvrš. r. tudi prisilna prodaja zakonito nedopustna, to ne brani, da bi se ne moglo osnovati zastavne pravice na to služnost. Kajti možnost odtujitve ni bistven znak pojma zastavne pravice. Po §-u 447 o. d. z. nima upnik pravice zastavo prodati, ako za svojo terjatev ne dobi plačila, temveč le pravico, zahtevati in doseči iz nje pokritje. Razen prodaje pa pozna zakon še različne druge načine izterjanja. Vnovčenje zarubljene pravice do užitka je namreč moči doseči v zmislu §-a 334 izvrš. r. tudi potom prisilne uprave, ev. v zmislu §-a 340 izvrš. r. potom prisilne oddaje v zakup. Sicer pa navajajo vladni motivi k §-u 340

izvrš. r. (mat. I. str. 575.) med drugimi premoženjskimi pravicami, ki jih je moči zaseči z rubežnim izvršilom, izrecno tudi take zavezančeve od lastnine in terjatev različne pravice, ki se jih da na korist upniku vnovčiti na tak način, da se jih prepusti tretjim osebam.

Rubež pa ni le dopusten, temveč tudi potreben, ker se izvršilo na premoženju, ki je med nje šteti tudi vknjiženo pravico do užitka (§ 298 o. d. z.) nikdar ne sme začeti naravnost s sredstvom vnovčenja, temveč zavarovanjem (zastavo) potom rubeža.

Da pa užitne pravice v zemljiški knjigi ni moči zarubiti drugače kakor potom vknjižbe zastavne pravice, to izhaja iz §-a 4 z. z., čigar izjemnega določila, tikajočega se le vknjiženih pravic, določba §-a 331 izvrš. r. o pridobitvi zastavne pravice pri izvršilu na »druge premoženjske pravice« ni razveljavila.

Nepravilno je tudi mnenje, da nasprotuje taki vknjižbi zastavne pravice besedilo §-a 13 z. z. Ta zakonova določba nima namena naštetih taksativno predmete, na katere je smeti vknjižiti zastavno pravico, nego vsebuje le posebne odredbe, ki jih je tedaj uporabljati, kedar je treba zemljišče ali vknjiženo terjatev zaseči z zastavno pravico.

Ni torej utemeljeno sklepanje, da izključuje § 13 z. z. vsako možnost vknjižbe zastavne pravice na drugačne zastavne predmete.

I. K. + dr. Š.

Književna poročila.

Das Nationalitätenproblem. Eine politische Studie über die Polenfrage und die Zukunft Oesterreich-Ungarns von Dr. iur. Walther Schücking, o. ö. Professor zu Marburg. Dresden von Zahn & Jaensch, 1908.

Draždanska Gehe-Stiftung je izdala navedeno razpravo za 2. in 3. zvezek V. letnika. Čitajoč knjigo sem se nemalo čudil, kako rezko, naravnost pikro piše pruski učenjak svojim rojakom! V predgovoru pač pravi, da je bil radi svojih nazorov že od kolegov in od časnika napadan, toda vse to ga ne moti, da ne bi smatral za svojo sveto dolžnost izreči kakor učitelj državnih ved javno, kaj sodi o narodnem boju. Krepko razvija pisatelj svoje ideje. Najprej govori o izvoru in zgodovini narodnostnega problema. Po njegovi misli je docela pomotno meniti, da je bistvo naroda (nacije) v jeziku, in baš iz te usodepolne zmote da izvirajo vsi poskusi raznarodovanja potom zatiranja jezika. Narod da je skupina ljudi, zdru-